

Yalnız taş duvar olmaz

Tut Pekmezi

Tutlular Yardımlaşma Derneği / İsviçre
Aralık 2001 Sayı 11

Değerli Hemşerilerimiz,
Değerli Üyelerimiz,

Geçmiş bayramınızı ve yaklaşan yeni yılınızı
kutlar; yeni yılda sağlıklı, başarılı, huzurlu ve
mutlu günler geçirmenizi dileriz.

Tutlular Yardımlaşma Derneği
Yönetim Kurulu

Değerli Okuyucu,

Biz Tutlular, üzümün ve dutun pekmesini yapar; üzümünden yaptığımız pekmeze **bağ pekmezi**, duttan yaptığımız pekmeze de, **dut pekmezi** yerine – söylenmesi biraz zor olduğu için – **tut pekmezi** deriz.

Tutlular Yardımlaşma Derneği'nin yayın organı olan dergimizin adını korken, -kurallara uyma pahasına- zor söylenişini seçmiştik. Ama zamanla gördük ki, **'dut'** yazmamıza karşın yine **'tut'** diyoruz.

Bu durumu **Hamza Demir**' de görmüş ve geçen sayımızda Dut Pekmezi'ne ilişkin düşüncelerini yazarken –hakkı olarak- bu isim konusuna da değinmişti.

Biz de, H. Demir'in düşüncesini de dikkate alarak **dutu**, **tut** olarak değiştirdik.

Şimdi dergimizin adı **Tut Pekmezi**. Böylece hem **dut meyvesinden** yapılan pekmez, hem de **Tut İlçesi**'nde yapılan pekmez anlamı çıkartılabilir. Önemli olan pekmezin tadı değil mi?

Değerli Okuyucu, sadece dergimizin adı değişmedi, aynı zamanda derneğimizin yazışma adresi de değişti:

Tutlular Yardımlaşma Derneği
Postfach 570
8952 Schlieren / İsviçre

Tut Pekmezi'nin bu sayısında yine bir söyleşi var. **Mehmet Karakuş'un** yaptığı bu kısa söyleşi, bu kez **Ramazan Özdoğan** ile. Umarız zevkle okursunuz.

Mehmet Karakuş, yaptığı bu kısa söyleşiden başka, **okuma-yazma** konusundaki kimi düşüncelerini ve bazı **Tutça** sözcükleri de yazdı.

Geçen sayımızda yayımlanan, **Mehmet Karakuş'un** rüyasına benzer bir rüyayı, bu kez **Nevzat Kızgın** görmüş. Ankara'dan gelen bu rüyada, sizlerin de rüyalarına benzeyen yanlar bulacaksınız.

N. Kızgın'dan yeni yazılar bekliyoruz.

Mehmet Yılmaz, derlediği iki fıkrayla **Güldün** sayfasının bu sayımızda da yer

almasını ve **Nasreddin Hoca** ile tanışmamızı sağladı.

Salon bulamadığımızdan dolayı düzenleyemediğimiz **Tutlular Gecesi**'nin yerine bu yıl **Sonbahar Pikniği** düzenledik.

Bu pikniğe ilişkin de kısa bir yazı ve iki fotoğraf bulacaksınız bu sayımızda.

Değerli Okuyucu, her yılın aralık ayında olduğu gibi, bu aralık ayında da **yıllık ödentiler** için birer ödeme kağıdı gönderiyoruz **Tut Pekmezi** ile beraber.

Bu ödeme kağıtlarını hem üyelerimize, hem de henüz üye olmamış hemşerilerimize gönderiyoruz ve umuyoruz ki, henüz üye olmamış hemşerilerimiz de bu vesileyle ödentilerini gönderirler ve derneğimize üye olurlar.

Çoğu zaman, bir derneğe üye olmak veya üye olursa bile ödentileri göndermek konusunda ihmalkar davranılıyor.

Ancak bilinmeli ki; dernekler birer gönüllü kuruluşlardır ve herhangi bir şekilde ticaretle de uğraşmazlar. Gelirleri, üyelerinin ödentileri ve düzenlenen etkinliklerden elde edilen paralardır. Dernekler, bir bakıma birer sosyal hayır kurumlarıdır. Dernekleri, belli bir amacı gerçekleştirmek uğruna gönüllerini birleştirenler oluşturur.

Derneklerde birleşenler, derneklerde uğraşanlar herhangi bir şekilde çıkar veya buna benzer amaçlar peşinde değillerdir.

Tutlular Yardımlaşma Derneği'nin amaçları hem tüzüğünde yazılı, hem de kurulduğu günden buyana yaptığı çalışmalarla iyice ortaya çıkmıştır.

Artık derneğimizi güçlendirmek, üyelerimizin daha etkin çalışarak yeni üyeler kazanmasına, hemşerilerimizin de hem ihmalliği, hem de kimi önyargıları bırakarak derneğimize üye olmalarına kalmıştır.

Tut pekmezi gibi şirin günler geçirmeniz dileklerimizle...

Tut Pekmezi

Sayın Hemşerilerimiz, Sayın Üyelerimiz,

04.11.2001 tarihinde yapmış olduğumuz yönetim kurulu toplantısında bir **üye kampanyası** başlatma kararı aldık. Bu kampanyayla derneğimizin üye sayısını çoğaltarak, hemşerilerimizin birliğini ve gücünü daha da kuvvetlendirmek istiyoruz.

Derneğimizin yayın organı **Tut Pekmezi'nde** okumuş veya herhangi bir şekilde duymuş olabileceğiniz gibi derneğimiz, beş yoksul üniversite öğrencisine parasal yardımlarını sürdürüyor. Gerek bu yardımların artarak devam etmesi, gerekse de başka düşüncelerimizin gerçekleşmesi sizlerin yardımına ve desteğine bağlıdır. Sadece düzenlediğimiz gece ve pikniklerden elde ettiğimiz gelirlerle derneğimizin işlevini yerine getirmesi oldukça zordur.

Tutlular Yardımlaşma Derneği olarak hem maddi hem de manevi desteğe ihtiyacımız bulunmaktadır. Bu desteği de ancak siz hemşerilerimizden alacağımıza inanıyoruz, hemşerilerimize güveniyoruz.

Derneğimizin yıllık üyelik ödentisi, **her bir kişi için 100 Franktır.** İlişikteki ödeme kağıdıyla yıllık ödentinizi ödeyerek hem üyeliğinizi devam ettirebilir, hem de şimdiye kadar üye olmadan verdiğiniz desteği bundan sonra üye olarak sürdürebilirsiniz.

Unutmamak gerekir ki; damlaya damlaya göl olur...

Bu vesileyle geçmiş bayramınızı ve yaklaşan yeni yılınızı kutluyor; başarı, sağlık ve mutluluklar diliyoruz.

Bir elin nesi, iki elin sesi var!..

Tutlular Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu

Bir Diş* Gördüm

Uzun yolculukları hiç sevmem. Hele bir de böyle aksilikler olunca iyice sinirlerim bozulur. Akşamüzeri varmam gereken yere gece yarısından sonra ulaşabilmişim. Beni getiren otobüs, sanki hiç hata yapmamış gibi umursamaz bir şekilde gecenin karanlığında uzaklaşırken ben, karşımda duran dağın içine doğru uzanan yola girdim.

Güzel bir yaz gecesi idi. Temiz ve serin havayı içime çektiğimce sinirlerim gevşemeye, yolculuğun yorgunluğuyla üzerime çöken uyku hali de kaybolmaya başlamıştı. Otobüs zamanında gelse buradan bineceğim bir arabayla on beş dakikada evde olacaktım. Saat gece yarısını geçtiği halde, ay ışığı sayesinde etrafımı rahatlıkla görebiliyordum. Bir ara dağın tepesine doğru baktım. Gökyüzü inanılmaz bir güzellikeydi. Çok yer dolaşmışım ama, bu kadar parlak bir gökyüzünü ve yüz binlerce biribirinden parlak yıldızları başka bir yerde görmemişim. Yıldızlar o denli yakındalardı ki, sanki dağın tepesine çıksam ellerimle toplayacaktım onları.

Gözlerimi gökyüzünden alamıyordum. Bir ara yolun kenarındaki düzlüğe uzandım ve öylece yıldızları seyrettim. Burada, yıllardır iflahımı kesen araba gürültüsü, korna sesi, satıcı sesi, siren sesi, kısacası şehrin bezdiren gürültüsünden ve insanın genzini yakan o yanık kokusundan eser yoktu. Huzur bu olsa gerek diye düşüdüm. Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Yıldızlar yavaş yavaş kaymaya başladığında ben yine yola düşmüştüm.

Artık dağın arkasındaydım. Buradan aşağı inip tekrar karşı dağa turmanacaktım. Hayatımın en güzel yıllarını, yani çocukluğumu geçirdiğim memleketim, karşı dağın eteklerinde sabahın ilk ışıklarıyla kendini gösteriyordu. Küme küme ağaçlar ve evlerin çatıları artık iyice seçiliyordu.

Biraz aşağıda, dağın dibinde akan Göksu çayının üzerinde duran iki köprüye doğru inmeye başladım. Yeni köprünün üzerinden geçerken, eski köprünün yeni

köprüye başından geçenleri anlattığımı duydum:

-"Bir zamanlar" diyordu, "yani senden önce bu çaydan öyle çok su akardı ki, hele ilkbaharda çoştukça çoşardı. Bir keresinde, bir yandan şu fistukların boyuna kadar yağmış karlar eriyor, bir yandan da olanca şiddetle bir yağmur yağıyordu. Şu altımızdaki su neredeyse benim boyuma çıkmıştı da, köylüler, benim yıkılacağıma sandıklarından üstümden geçmeye korkmuşlardı. İnat bu ya, ben de direnmiş, yıkılmamıştım. Ama büyük bir yara almıştım. İşte o günden sonra benim yerime seni yapmaya kara verdiler."

Yeni köprü, eski köprünün kulaklarının ağır işittiğini bildiğinden içinden geçeni saklamadan söylendi:

-"Atma Recep din gardaşıyız. Ben yirmi yılı aşkın bir zamandır buradayım; bu sular benim daha ayaklarının çeyreğine bile gelemedi."

Duramadım. Sohbeta ben de katıldım ve yeni köprüye dönerek:

-"Doğru söylüyor" dedim, "ben de duymuştum öyle olduğunu. Şimdi mevsimler değişti, ozon tabakası delindi de eski karlar, yağmurlar yağmaz oldu. Büyüklerine karşı saygılı ol!"

Söylediklerimi duydular mı, duymadılar mı bilmiyorum. Ben yoluma devam ettim.

Çayın karşı kıyısındaki kum ocağında büyük iş makinelerin gözlerini yola dikmiş kendilerine can verecek işçileri bekliyorlardı. Onlara da, "bugün pazar, kimse gelmeyecek, boşuna beklemeyin" dedikten sora geçip gittim.

Tepeyi çıkınca bir araç gelir ümidiyle, küçük binasının önündeki geniş bahçesinde yem yapımı için kullanılmak üzere çeşitli tahılların yığılı olduğu yem fabrikasına doğru baktım. Ama, peynirlerini tükilere kapturan kargaların, yem kapma savaşıından başka birşey görmedim. Ama kargaların sesi bile hoşuma gitti...

Güneş kendini belli etmeye, hava da

ısnmaya başlamıştı. Gece, yıldızların parladığı gökyüzü şimdi bir deniz gibi masmaviydi. Yürümek gittikçe zorlaşıyordu. "Yıldızları seyredeceğime yürüseydim sığa kalmazdım" diye söyledim kendi kendime.

Ancak o kadar güzel şeyler görüyordum ki çevremde; aksiliklerle başlayan yolculuğumdan adeta zevk alıyordum artık... Hele bir zamanlar çıplak yamaçlardan oluşan tepelerdeki fidanları gördükçe bütün yorgunluğum kayboluyordu. Bütün bunları yapmak için ne kadar geç kalmışız meğer...

Arkamdan gelen bir araba sesini duyup beklemeye başladım. Sonra kırmızı bir pikap geldi. Arkasında gazete kağıtlarına sarılmış uzun bir tabela taşıyordu. Epeyce yorulduğumu gören şoför beni de yanına aldı.

Tesadüfün bu kadarına da pes doğrusu, arabayı kullanan da benim çocukluk arkadaşım. Bu güzel tesadüfe ikimiz de çok sevindik. Hemen eski günlerden başlayarak koyu bir sohbet başladı. Geçen yıl kurulan alabalık üretme çiftliğinin tabelasını götürüyormuş. Bana, "gel beraber gidelim, hem çiftliği görürsün hem de güzel bir kahvaltı ederiz, biraz dinlenirsin" dedi. Yavaş yavaş uyanmaya başlayan cadelerden geçerek şehrin dışına çıktık. Etrafı meyve bahçeleriyle kaplı dik yokuşlardan oluşan yolu tirmanarak dağın eteğindeki, sıra sıra havuzların olduğu yeşillikler içindeki çiftliğe geldik. Biz kahvaltımızı yaparken, çiftlik görevlileri de tabelayı asmaya başlamışlardı. Sonra arkadaşım onlara yardıma gidince ben de havuzları gezmeye başladım. Her havuzda boy boy balıklar oynaşıyordu. En aşağıdaki havuzda, artık iyice büyümüş satılmaya hazır balıklar bulunuyordu.

Havuzun başında gezerken gözüm tabelaya ilişti. Tam okuyamıyordum. Ağaçların dalları gözümün önüne geliyordu. Biraz eğilsem görecektim. Hafifçe öne doğru eğilirken ayağımın kaymasıyla kendimi havuzun içinde buldum.

Aman allahım, ben yüzme bile bilmem!.. "Boğuluyorumuuu!.. İmdaaaat!.." diye çırpırken, kocaman bir balık ta gelip ağzıma girmesin mi...

Ter içinde kalmışım. Canım ikizlerim gece kalkıp yanıma gelmişler. Biri bir yanıma, öteki öbür yanıma yatmışlar. Birinin kolu tam ağzımda... Biraz daha uyanmasam ya o minik kol beni boğacak, ya da çocuk kolsuz kalacaktı...

Uyurken insanın üzerinin açılması fena oluyor. İyice üşümüşüm ama, olsun.. Bu rüyayı görmeye değerdi doğrusu. Keşke de bir kısmı gerçek olsaydı. Hiç değilse o balıkların tadına bakabilseydim!

Tabii, uğruna boğuma tehlikesi geçirdiğim tabelada da ne yazdığını sonra okudum:

Tut İleşesi Alabalık Üretme Çiftliği

Nevzat Kızgın

* Türkçesi düş, rüya

Gaboğlak Ramazan (Ramazan Özdoğan)

Eskiden rençberlikten vardı

01.10.1950 doğumluyum. Üç erkek, iki kız olmak üzere beş kardeşlik. Babam rençberlik yapardı. Geçim kolay değildi. 1964' te İlkokulu bitirdim. Daha 17 yaşındaydım babam öldüğü zaman. 69 da, yani 19 yaşında evlendim. Evlendikten sonra da anamı ve kız kardeşimi de yanıma alarak Adana'ya gittim.

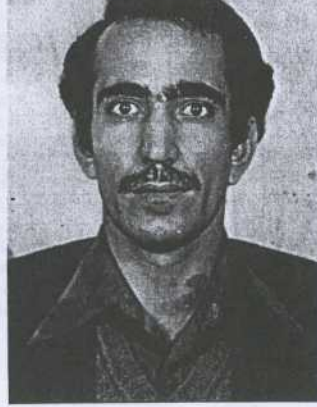
Devlet sağolsun

Askerliğimi İstanbul'da şoför ve inzibat olarak yaptım. Askerlikte tabii ki maddi sıkıntılar da çektim. Baba olmazsa, zengin kardeş olmazsa, geniş çevre olmazsa sıkıntı çekilmez mi; hal-ı üzere çekiliyor... Ama yine devlet sağolsun. Onun verdiğiyle askerliği bitirdim.

Terhis olduktan sonra Adana'da taksiciliğe devam ettim. Durumumuz iyiydi. Kimseye muhtaç olmadık. Ama insan her zaman daha iyiyi arıyor. İşte daha iyi olur düşüncesiyle 78'de Tut'a göçtük ve belediyede şoförlüğe başladım. Şoförlük 11 ay sürdü.

Habip sağolsun

Ben Tut'ta iken, bacanağım Horuz Habip'te İsviçre'deydi. Tabii başka köylülerden de Avrupa'ya gidenler, orada çalışanlar, durumlarını düzelterler vardı. Ben de, sağolsun Habip'in desteğiyle İsviçre'ye geldim. **Tarih: 20.09.1979**

Habip daha o zaman işsizdi. Kendine iş bulmadan bana iş buldu. Schaffhausen kantonuna bağlı Schleithem'da bir fırında işe başladım ve aynı senenin on birinci ayının yirmisinde işçi oldum.

O fırında 11 ay çalıştım ama patronla, sanırım dil yüzünden anlaşamadığımız için oradan ayrıldım.

Zürich'e geldim

Hıroş o zamanlar SBB'de çalışıyordu. Oraya vardık. Bir formül doldurmanız gerekiyor dediler. Doldurduk.

Şansım yaver gitti. İşe aldılar. 8-9 yıl orada çalıştım. Bir zaman geldi, iş yerinde bir düzensizlik oldu. O yüzden hepimize çıkış verip, sözleşmeleri yenilemek istediler. Bazı işçiler kabul etti, bazıları etmedi. Ben de kabul etmedim ve bir çöp fabrikasında iş buldum. 89'un sonlarında altı ay da orada çalıştım.

Tabii bu arada çocukları da buraya getirdim. Daha doğrusu, okula başlamayan iki çocukla analarını 80'de bisefer buraya getirdim. Ancak bir sene sonra geri Türkiye'ye götürmek zorunda kaldım. Çünkü aldığım para giderleri karşılamıyordu. 86'ya kadar Tut'ta, buraya gelmeyi belediler. Sonra baktım ki, onlar orada ben burada olmuyor. Çocukları tekrar getirdim. Bir meslek öğrenen meslek öğrendi, okula giden okula gitti.

Sonra **Habip**'le beraber bir lokanta açtık ama, **lokantacılık** uzun sürmedi. Ben bıraktım o devam etti. Bir taşımacılık firmasında bir sene şoförlük yaptım. İnşaat malzemesi taşıdım. Bu arada daha rahat bir iş aramaya da devam ettim. Yine şansım varmış. Oturduğum yerin, **Effretikon'un postanesinde** bir iş buldum. 1991'de işe başladım. Bir semtte paket ve mektup dağıtıyordum.

Çocukları da yanıma aldım

Bir süre çalıştıktan sonra, meslek eğitimini yarıda bırakan **Erdal**'ı

yanıma aldım. Bir süre sonra askerliğini bitiren Erol'u da yanıma aldım. Çocuklarla bir-iki sene beraber çalıştık. Bu zaman zarfı içerisinde çocuklar bana, artık çalışmamamı, yeter çalıştığımı söylediler. Benim bu yaşta halen o koşullarda çalışmam güçlerine gitmişti sanırım. "Sen işten çık. Biz, bizi de besleriz, seni de" dediler. Ben de durumu şefe izah ettim. Çıkış vereceğimi, Ercan'ı da benim yerime işe almasını rica ettim.

Adamın da hoş gönlüne rast geldi ve Ercan'ı da işe aldı. Şimdi üçü de postane de çalışıyor. Bana da bakıyorlar.

Almanca biniyordum

Bu kadar iş değiştirdim, çeşitli yerlerde çalıştım ama, doğru-dürüst Almanca öğrenemedim. Çalıştığım yerlerde Türkler vardı bana yardımcı olacak. Dışardaki işlerde de bazı tanıdıklar yardımcı oluyordu. Ama postaneye gelince durum değişti. Çünkü, işi gereği halkla karşı karşıya geliyorsun. Adamlar beni kurslara gönderdiler. Benim mutlaka Almanca öğrenmemi istediler. Bu adamların hakkıyla ödeşilmez. Ben de kendime yetecek, işimi göreceğim kadar Almanca öğrendim.

Dürüst olunca

İsviçrelilerden kötülük değil, iyilik gördüm. Namuslu ve dürüst çalıştıktan sonra niye kötülük göresin ki? Ben de buraya geldim, çalışmaya başladım. Yeniden İsviçre'ye gelmek durumunda kalsam yine gelirim. Buraya geldiğime pişman değilim. Ama, İsviçre vatandaşlığına da geçmem. Çünkü bana bir faydası yoktur. Vatandaşlık alana da karşı değilim. Eninde sonunda benim gideceğim yer, köyümüz Tut. Şimdilik burada halimden memnunum. Buranın iyi ve doğru yönleri var ama, Türkiye'de öyle. Türkiye zengin, güzel ve büyük bir memleket. Çalıştığım zamanlar hafta sonunu sanki ipe çekirdim. Şimdi de izin zamanlarını ipe çekiyorum. Zamanı gelince de temelli çeker giderim. Bir süre de orada yaşarsam ne mutlu bana. Bu dünyaya direk mi diyeceğim. Ölmeyeceğim

diye elimde senedim mi var?

Acınacak durumumuz yok

Çalıştık çabaladık ama herhangi bir yatırımım da, birikimim de olmadı. Ekmeğimizi kazandık. Çocuklarımız iyi - kötü bir ekmeğe sahibi oldu. Karınca karınca çevremize, çevremizdeki garibanlara yardımımız oldu. Yardım yapmaya da devam ederim. Kimi katkılarımızın olması lazım. Adam ihtiyaçlıysa, sen de bunu görüyorsan, nasıl yardım etmeyeceksin? Burada yaşayan bir kimse, ne kadar da olumsuz ve zor şartlarda yaşasa, yine de Türkiye'deki bir garibandan iyi yaşar. Acınacak bir halimiz yok.

Çocukların üzerinde

Çocukların üzerinde çok durdum. Bu memleket modern bir memleket. İyi taraflarının yanında kötü tarafları da var. Bu memlekette yok yok. Ne ararsan bulursun. O yüzden nerede olduklarını, ne yaptıklarını bilmem gerekiyordu. Şimdi herkes işinde gücünde. Türkiye'de olsalardı ne yapacaklardı? Çok çok ilkokulu bitirip simit satarlardı. Çocuklarla ayrılmız gayrimiz da yoktur. Allah herkese de benimkiler gibi çocuk nasip etsin.

Her zaman destek

Tutlu hemşerilemizle de ilişkilerimiz iyi. Hemen hemen herkese gider geliriz. İyi ve kötü günlerde biraraya geliriz. Birbirimize destek oluruz. Destek olmak da lazım. Bizim buradaki birliğimiz Tut'a da bir şekilde yansır. Hayatta mücadele etmek ve birikimlere sahip çıkmak lazım.

Mehmet Karakuş

Okumak ve Şey...

Aslına bakılırsa, okumak ve yazmak doğuştan gelen bir yetenek değil; sonradan kazanılan çok önemli bir beceridir. Tıpkı bisiklet sürmek, örgü örmek, sandalye yapmak, yemek veya ekmek yapmak gibi.

Okumak-yazmak becerisi, gelişmiş ülkelerde henüz çocukken kazanılırken, gelişmemiş ülkelerde de ya askerlik hizmeti sırasında ya da yetişkinler için açılan kurslarda kazanılıyor. Kuşkusuz birçok insan da bu becerinin tadından hiçbir zaman yararlanamadan bu dünyadan geçiyor.

Ama nasıl kazanılırsa kazanılsın, okumak-yazmak da diğer beceriler gibi günlük yaşamın bir parçası olmak durumunda. Yoksa ya unutulur giderler, ya da kısırlaşıp verimsizleşirler.

Yani uzun süre bisiklet sür meyip, günün birinde bisiklet sürmeye kalkılırsa, bisikletten düşülebileceği, veya uzun süre konuşulmayan bir yabancı dil ile, günün birinde dert anlatmaya çalışırken kimi sıkıntılara düşülebileceği gibi. Bunun gibi, uzun yıllar çoluk-çocuk ve diğer ev işlerinden dolayı örgüye zaman ayıramayan annelerin, çocuklar yuvadan uçtuktan sonra işsiz kalıp, canlarının sıkıldığını ve, "eskiden ne güzel kazak örerdim, şimdi bir banyo lifi örmek bile elimden gelmiyor" şeklindeki sızlanmaları duymayalım mı?

Okuma-yazmaya ara vermenin veya onu günlük yaşamın bir parçası haline getirmemenin olumsuz sonuçlarından birisi de konuşmaya yansıyor. Herhangi bir konuda konuşmaya, çocuğumuza veya herhangi bir kimseye bir söz söylemeye, veya bir öneri yapmaya başlayacağımız zaman dilimizden, **sözcükler yerine şeyler** dökülüyor. Hatta bazen bu şeyler o denli çoğalıyor ki; kimse ne demek istendiğini anlamıyor. Günlük yaşamımızda, "yav şeyin şeyiyle şey olsaydı..." şeklindeki bozuk cümlelerle karşılaşmıyoruz, ya da konuşurken **eee...**, **m...** diye çıkartılan ve ne anlama geldiği belli olmayan seslerle karşılaşmıyoruz var mı?

Okumak-yazmak, hiç değilse kağıt oynamak, içki içmek veya televizyona bakmak kadar yaşamımızın bir parçası değildir. Okumak-yazmak, yapmadan durmadığımız bir alışkanlık olmalıdır. Yoksa sadece okumayı-yazmayı değil, bunun doğal sonucu olarak, doğru konuşmayı da beceremeyiz. Doğru-dürüst konuşamayan, sorunlarını anlatmakta güçlük çeken insanların oluşturduğu toplumlarda da iletişim de eksik ve bozuk olacağından, iletişim ve anlaşma aracı olan dilin yerini yumruk, bıçak veya başka bir silah rahatlıkla alabilir.

Elbette okumanın-yazmanın da bir parasal bedeli var: Ne kitaplar, ne de gazeteler parasız! Ama kabul etmek gerekir ki, okumaya-yazmaya verilecek para, başka gerek siz yerlere harcanan paraların yanında çok küçük bir harcamadır açacak.

Okumak-yazmak, 'okuyup-yazabilme' nin ötesinde değerlendirilmesi, önem verilmesi ve sevilmesi gereken bir beceridir.

Okumayı-yazmayı sevmek için, ilkokuldaki okuma-yazmayı söktüğümüz günleri anımsamalı ve ana-babalarımızın sevinç ve gururlanmalarını gözlerimizin önüne getirmeliyiz. Okumanın-yazmanın değerini anlamak için ise, okuması-yazması olmayanlarla bu konu üzerine sohbet etmeli ve onların yüreklerinin çaresiz sesine kulak verilmelidir.

Sahi, neden okuma-yazma öğreniliyor ki; okuyup-yazmadıktan sonra ?

Mehmet Karakuş

Sonbaharda Piknik

Her yıl sonbaharda düzenlediğimiz **Tutlular Gecesi**'nin yerine salon bulamadığımızdan dolayı bu yıl **piknik** düzenlemek zorunda kaldık. Hem de 28 Ekim 2001'de.

Hemen hemen hepimiz, hava kötü olur diye korkuyorduk. Neyse ki korktuğumuz başımıza gelmedi. Pırl pırl güneşli, yazdan kalma bir pazar gününde hemşerilerimizle beraber olduk. Yine yenildi-içildi, sohbetler edildi.

Bu yıl **döner, salçalı pilav ve salata** vardı piknikte. **Dönerci Mehmet Yılmaz** hazırlattı. **Pilavı Ali Gündoğdu** pişirdi. **Salatayı da Mahmut Karakaplan** hazırlattı.

Mahmut Karakaplan ve Mustafa Yıldırım'in keserek, pilav, salata ve pide ile verdikleri bol kepçe dönerleri **Kenan Dontaş ve Recai Aytekin** hemşerilerimizin hizmetine sundular. Her zaman olduğu gibi **Ali Dontaş**, kahve ve diğer içecekleri servise hazırladı.

Akşama doğru ne yemek, ne de Mahmut Karakaplan'ın getirdiği **baklavalar** ve kaldı. Yiyecek-içecek kalmadı ama derneğimizin kasasına yine bir miktar para kazanıldı.

Pikniğe katılarak derneğimize **maddi ve moral katkı** sağlayan **bütün hemşerilerimize** ve **büyük bir titizlikle çalışan-yorulan arkadaşlarımıza** teşekkür ediyoruz.

Salon bulunamayışı nedeniyle yapamadığımız **Tutlular Gecesi**'ni, **23 Mart 2002**'ye erteledik ve her yıl gece yaptığımız salonu da **şimdiden kiraladık**. **Bütün hemşerilerimizi ve dostlarımızı** bakliyoruz.

**Tutlular Yardımlaşma
Derneği Yönetim Kurulu**

Tutçası... Türkçesi...

- Baranlamak: Öküzle veya atla çift sürülürken her gidiş-gelişte hat açmak
- Bavılatmak: İte veya kediye vurarak bağirtmak
- Bavılamak: İtin veya kedinin döğülmesi sırasında bağırması veya insanın bu sese benzer sesler çıkartması
- Çirgirmek: Usanmak, bıkmak
- Çöğdürmek: Ayakta işemek
- Evleklemek: Sürülmüş ekin tarlasını eşit aralıklarla karasabanla bölerek sulamaya hazırlamak
- Gızdırmak: Herhangi bir nesneyi ateşte ısıtmak veya herhangi bir kimseyi kızdırmak, sinirlendirmek.
- Gızınmak: Ateşte ısınmak
- Gütmek: Hayvan otlatmak
- Haplamak: Yüksek bir yerden atlamak
- Hoplamak: Yerde sıçramak, sıçrayarak oynamak
- Hoflenmek: Gece veya başka zamanlarda ıssız yerlerde yalnız kalınca korkmak
- İzarlanmak: Kadınların geniş örtüyü (çarşaf: ızar) örtünmesi, giyinmesi
- Kışkırtmak: Kışkırtmak
- Kürümeek: Kar temizlemek veya kar temizler gibi herhangi bir nesneyi itmek
- Kürtünlemek: Herhangi bir binek hayvanına semer vurmak
- Sekilemek: Toprağı veya evin önünü, çevresini düzlemek, geniş kaldırım gibi yapmak
- Suvarmak: Bitkiyi, ekini, ağaçları sulamak, hayvana su vermek
- Tapanlamak: Sürülmüş tarlayı, karasabana takılan ağır bir kalas ile düzeltmek
- Tohaçlamak: Alt yüzeyi genişçe ve ağırca bir sopayla (tohaç) toprak damların eğimli çevresindeki toprağı vurarak sıkıştırmak, halı, kilim, çul gibi eşyaların yine bu sopayla vurularak tozunun alınması veya yıkanması
- Yunmak: Yıkanmak
- Yumak: Yıkamak

Mehmet Karakuş

Güldüşün

Semerci

Bir zaman, köyün birine yeni bir semerci gelmiş. Bu yeni semerci böyle kötü semerler yaparmış ki, eşeklerin sırtında derin yaralar açılmış. İşte bu derin yaralardan canları yanan ve usanan eşekler, açılan yaraların iyileşmesi, ya da hiç yara açılmaması için günlerce dua eder, allaha yalvarırlarmış. Dualarını; "Allahım sen bizi şu semerciden kurtar!" diye bitirirlermiş.

Derken, bir gün semerci ölmüş. Eşekler doğru dürüst sevinmeden başka bir semerci gelmiş. Bu semercinin semerleri eskisinden daha da berbatmış. Eşekler dua etmeye, allaha yalvarmaya devam etmişler. Bir zaman sonra bu semerci de ölmüş. Bu sefer yine eskileri aratacak başka bir semerci gelmiş. Sonunda eşeklerden birisi diğerlerine, "Herhalde biz yanlış dua ediyoruz?!" demiş. Sonra, "Nasıl?.." diye düşünmeye başlamışlar kafa kafaya verip. Bir zaman sonra içlerinden birisi, "Doğru" demiş, "biz yanlış dua ediyoruz. Bizler aslında semerciden değil, eşeklikten kurtulmak için dua etmeliyiz."

Hoca'nın Yolculuğu

Nasreddin Hoca bir gün oğluyla beraber Akşehir'e pazara gidiyormuş. Yolda, çocuk yorulmasını diye, çocuğu eşeğe bindirmiş. Biraz gittikten sonra, başka yolcularla karşılaşmışlar. Yolcular, "Şu işe bakın, bacak kadar çocuk eşeğe binmiş. Ak sakallı ihtiyar da arkasından yürüyor." diye kendi kendilerine söylüyorlarmış. Bunu duyan Hoca hemen çocuğu indirip kendisi eşeğe binmiş. Çok geçmeden başka kimselerle karşılaşmışlar yolda. Bu seferde, "Bak şu insafsız adama" diyorlarmış, "kendisi eşeğin üzerine kurulmuş, küçük çocuk da yürüyor. Ne günlere kaldık allahım!" diyorlarmış.

Hoca bir yandan kızmış, bir yandan da utanmış ama, ne utandığını, ne de kızdığını

belli etmiş. Eşekten inmiş. Başlamışlar baba-oğul eşeğin arkasından yürümeye.

Yorgun-argın giderlerken başka bir kimseyle karşılaşmışlar. O da, "Yahu, eşek boş gidiyor, siz bu sıcakta yürüyorsunuz. Doğrusu pek anlayamadım!" demiş. Hoca, "hakkısın" deyip, yolcudan biraz ayrıldıktan sonra, oğluyla beraber eşeğe binmişler. Bunun üzerine başka yolcular, "Beh ey insafsızlar, zındıklar, eşeğin canı yok mu, hayvana bu yapılır mı?" diye neredeyse Hoca'yı dögeceklermiş. Her ne yapsa, başkaları tarafından eleştirilen, kınamaktan kurtulamayan Hoca, çareyi, eşeği ayaklarından bağlayıp bir sırığa geçirerek, baba-oğul omuzlarından taşımakta bulmuş.

Akşehir Pazarı'na ulaştıkları zaman da tanıyan-tanmayan herkes Hoca'yla, "bu ne akıl, bu ne hal" diye dalga geçince, Hoca' da, "Ne olacak, herkese kulak asarsan böyle olsun, kimseye kızmaya-gücenmeye hakkımız yok!" diyormuş oğluna.

Mehmet Yılmaz

Altın(lı) Sözlür

- Söz gümüş ise sükut altındır!..
-
- Suç, altından taç olmuş; kimse başına takmamış!..
-
- Altın semer, eşegi eşeklikten kurtarmamış!..
-
- Bülbülü altın kafese koymuşlar; "Aah vatanım!" demiş!..
-
- Zanaat altın bileziktir!..
-
- Altın yere düşmekle paslanmaz!..
-
- Altın gibi malın olsun!..
-
-
-

Tutlular Yardımlaşma Derneği
Postfach 570 / 8952 Schlieren / İsviçre